

stol, ob omaro in rentočil, da so bežali hlapci in dekile in se poskrila hace in murče.

„He, gospod Berus, kaj pa je z dobitki za veselico?“ ga je zdravil Konrad in ga potrkal po rami. „Kislo se držite kakor lanski cviček. Revmatizem, seveda, neodpraven spremljevalec udobnega življenja.“

„Oh, ne govorite mi!“ ga je ustavil Berus in ga srepo gledal izpod nabuhlih trepalnic. „Meni prihaja slabo pri Vaših besedah in Vaših veselich in dobitkih.“

„Danes ste pravi sršen, gospod Berus.“

„Vi pa pravi trot. In ne samo danes. Mati in sestra Vas vzdržujeta. Ali Vas ni sram?“ Konrad se je izgubil, poparjen kakor poprej hace in murče. Za svojo osebo mu ni bilo toliko; huje je skelela rana, ki se je bila zadala narodnemu čuvstvu. In zdaj še ti, Berus, ki sem se tolikanj zanašal nate, tolikanj ponašal s teboj! Nič boljši nisi od drugih; trd in mrzel kakor zimska gruda. Konrad se je zdel sam sebi kakor Sisif, ki vali proti vrhu narodne zavesti okorne Podlomce, ki se mu neudržno zopet vale s hriba v dolino narodne mlačnosti. Vsiljevala se mu je samopašna misel, da bi popustil nehvaležno delo; toda hitro jo je pregnalo rodoljubno čuvstvo. Vzgajati treba ljudi, si je dejal, vedno vzgajati; saj tudi posameznik ni nikoli popolnoma vzgojen. In če imamo potrpljenje sami s seboj, zakaj

bi ga ne imeli s svojimi rojaki! Med takimi mislimi pa mu je plavala v nekaki poluzavesti slutnja, da je takšna narodna potrpežljivost navsezadnje vendar le prijetnejša ko pripravljanje na izpit.

Bridkeje je čutila Danica premembe svojih razmer, odkar se je bila zanesla nasprotnost iz Mrakove v domačo hišo. Prikrilo in očito, sladko in grenko se je žalil njen gospodinjski ponos, ko so jo jeli nadzorovati, ji svetovati in ukazovati Mrakovka, Mrak, Julka in Berus, vsak po svoji naravi in svojem okusu. Zbrati je morala večkrat vsò dušno moč, da je zatrla pikro besedo, ki je silila na jezik. A vzgojena je bila v trdi šoli, uspešno je brzdala svojo nejevoljo in mirno branila svojo pravico, sama; Anica je bila še otrok, mati bi bila pač žalovala z njo, svetovati ji ne bi mogla, Ernest je imel svoje opravke, Konradu pa bi se zdele smešne in malenkostne njene skrbi in stiske v primeri z vzvišenimi cilji, za katerimi se je pehal on in bi se moral pehati vsak pravi rodoljub. Da so splavale Danici katerikrat trudne misli tudi v lepše kraje, da se je spomnila Bogomira in njegovega pisanja in prijaznih besed, to se ni dalo zabraniti mlademu srcu; a kakor hitro ji je začela zidati domišljija gradiček v oblake, ga je takoj razpihal hladni razum. I seveda, si je dejala, iz dežja pod kap!

(Dalje.)

NASKOK NA CASINO VISCENTI V BITKI PRI NOVARI 23. MARCA 1849